

ἀντίγαμπος ὁ, Ἴων. (Κρήν.) Πάρ. Χίος κ. ἄ. ἀντί-
αμπος Χίος

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. γαμπος. Ἡ λ.
καὶ ἐν Θησαυρ. «ἀντίγαμbron, progenegum».

Παράνυμφος ἐνθ' ἀν. : Ἄσμ.

Ἀντίαμπος βασιλικὸς τὸ ἀντίγνη καθρίφτης
Χίος Πβ. ἀντίγνη.

ἀντίγεσμα τό, ἁμάρτ. ἀντίεσμα Κάρπ. δέεσμα Σύμ.
διδεσμα Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. γέσμα.

1) Μετάβασις εἰς τὸν ἀντιπέραν, εἰς πλησίον τινὰ
τόπον Κάρπ. : Ὡστε νὰ κάμω τὸ ἀντίεσμα, ἔφνε. β) Τόπος δι' οὗ διαβαίνει τις τὸν ποταμόν, διάβασις Κρήτ.
(Σητ.) : Ἐσκέπασε τὸ νερὸ τὰ δίδεσμα καὶ δὲ βορῶ νὰ
περάσω ὡς τὴν ἄλλη δάδα. γ) Μικρὰ ἀπόστασις Κάρπ. :
Ἐγὰν ἀντίεσμα ναι, νὰ πεταχθῇς νὰ πάγης νὰ ὀρῇς μονωροῦς.

2) Ἐπὶ νόσου, ὑποτροπὴ Σύμ. : Τὸ δέεσμα εἶναι τὸ κακόν.
Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κάρπ.

ἀντιγέρον ἁμάρτ. ἀντιθρον Κάρπ. ἀντιέρω Κάρπ.
δέρω Σύμ. ἀδιδέρον Κρήτ. ἀδιδέρον Κρήτ. δίδέρον Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ ρ. γέρον.

1) Ἐπανέρχομαι, ἐπανακάμπω Κρήτ. Συνών. δία-
γέρον. 2) Μεταβαίνω εἰς τὸν ἀντιπέραν τόπον Κρήτ. :
Τὸ μονοκάρι ἐδίδειρ ἀποπέρα. Ἐδίδειρα ὡς τὴν δέρα δάδα.
Θ' ἀδιδείρης τὸ Μουράκι. β) Διαβαίνω, ὑπερπηδῶ, ἐπὶ
ποταμοῦ, χάνδακος κττ. Κάρπ. Κρήτ. : Θ' ἀδιδείρω τὸν
ποταμὸν πέρα Κρήτ. Ἐδίδειρα τὸ χαδάκι αὐτόθ. Ἐντίειρε
ὡς τὸ δῶμα (ἐπὶ δῆσε ἀπὸ τὸ ἕνα δῶμα εἰς τὸ ἄλλο) Κάρπ.
Ἐντίειρα τὸ λάκκο Κάρπ. Ἀντιέρεις το; (ἄλλως πηδᾶς
το;) αὐτόθ. 3) Διαβαίνω, μεταβαίνω πού ταχέως Κάρπ. :
Ὡστα ν' ἀποσώσης, ἐγὼ θ' ἀντιέρω ἀπὸ τὸ δεῖνα μέρος
Κάρπ. Ὁμπίζος ἀντιέρω τὸν ἀντιπέρατον πρῶτος (ὅποιος
περάσῃ τὸν δύσβατον κρημνὸν πρῶτος) αὐτόθ. Ἀντίειρε
μὰ σιμῇ! (συνών. φρ. πετάξου μὲν σιμῇ!) αὐτόθ.

4) Περισεύω, αὐξάνω Κρήτ. : Παροιμ. Μοναχό του
τ' ἄλλογο ἀδιδέρονε τὸ γέμι (ἐπὶ φιλοπόνου ἐργάτου τοῦ ὁποίου
αὐξάνεται ἡ ἀμοιβή. Συνών. παροιμ. τ' ἄλλογο μονάχο του
ἀξαίνει τὴν ταγὴ του). 5) Μεταφ. ἐπὶ νόσου, ἐπα-
νέρχομαι, ὑποτροπιᾶζω καὶ συνεκδ. ἐπὶ ἀναρρώσαντος καὶ
αὐθις ὑπὸ τῆς αὐτῆς νόσου προσβαλλομένου Σύμ. : Ἐδίδει-
ρεν πάλε. Ἐλα, βρέ, μέσα καὶ θὰ μοῦ δειρῇς!

ἀντιγιά ἡ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντίγος.

Τὸ νὰ εἶναι τις εὐερέθιστος, ἐριστικός κττ.

ἀντιγκάρδι τό, ἁμάρτ. ἀτ'κάρ' Λήμν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. γκάρδι (ἐγκάρ-
διον). Διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ ἐρρίνου πβ. ἀτ'πάτ'ς ἀντὶ
ἀντιπάτης, περὶ οὗ ἰδ. ἀντιβότης κττ.

Τὸ ἐγκάρδιον ξύλον τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ, ἥτοι λεπτὴ
ράβδος, εἰς τὴν ὁποίαν προσάπτονται τὰ νήματα τοῦ
στήμονος καὶ ἡ ὁποία σφηνοῦται εἰς ἐπιμήκη γλυφὴν
τοῦ ἀντίου.

ἀντιγλωσσᾶς ἐπίθ. Κάρπ. Κῶς

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ ἐπιθ. γλωσσᾶς.

Ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀντιλέγῃ, ὁ ἐριστικός εἰς τὴν συζήτησιν
ἐνθ' ἀν. : Γνωμ. Ὁ γλωσσᾶς θέλει ἀντιγλωσσᾶ Κῶς

ἀντιγλωσσίδι τό, Πελοπν. (Μάν. Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀντίγλωσσο.

1) Ὁ χαλινὸς τῆς γλώσσης, ὁ συνδέων τὴν γλῶσσαν
ὕμην κάτωθεν αὐτῆς μετὰ τοῦ στόματος Πελοπν. (Μάν.)

2) Πάθος τοῦ χαλινοῦ τῆς γλώσσης, ἔνεκα τοῦ ὁποίου
ἡ ἄρθρωσις εἶναι ἐλλιπής, γλωσσοδέτης, ἀγκυλόγλωσσον
Πελοπν. (Μεσσ.) : Νὰ κόβω τὸ ἀντιγλωσσίδι τοῦ παιδιοῦ μου,
γιατὶ δὲ μπορεῖ νὰ μιλήσῃ. 3) Ἀθυροστομία κατὰ τινος,
ἐλεγκτική ἢ καὶ ὑβριστική ἐπίθεσις Πελοπν. (Μεσσ.) :
Τὸ ἄρχισε τὸ ἀντιγλωσσίδι καὶ τὴν ἔκαμε τρεῖς παρᾶδες.

Συνών. ἀντίγλωσσο.

ἀντίγλωσσο τό, Ζάκ. Πελοπν. (Ἀρχαδ.) ἀντίγλουσσον
Μακεδ. (Καταφύγ.) ἀδύγλωσσο Κεφαλλ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. γλῶσσο.

1) Ὁ χαλινὸς τῆς γλώσσης Κεφαλλ. 2) Πάθος τοῦ
χαλινοῦ τῆς γλώσσης ἐνθ' ἀν. : Δὲ μιλεῖς; τί ἔπαθες; ἔχεις
τὸ ἀντίγλωσσο; Ζάκ. Νὰ βγάλ' τὸν ἀντίγλουσσον! (ἀρά)
Καταφύγ. Συνών. γλωσσοδέτης. 3) Ἀθυροστομία,
ἀντιλογία πρὸς πᾶν ὅτι λεχθῇ Κεφαλλ. : Ποῦ νὰ τὸν στο-
μώσης αὐτόν, ἔχει τὸ ἀδύγλωσσο.

Συνών. ἀντιγλωσσίδι.

ἀντιγόμερο τό, ἁμάρτ. ἀντιγόμερο Πελοπν. (Λακων.)
Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. γόμερο.

Μικρὸν σάγμα ἐπὶ τῆς ῥάχεως ἢ τῆς κεφαλῆς διὰ νὰ
βαστάζεται τὸ φορτίον ἀνετώτερον, ἰδίᾳ ἐπὶ γυναικῶν
κομιζουσῶν τὸ ὕδωρ διὰ βαρελλίων ἐπὶ τῆς ῥάχεως.
Συνών. ἀντιγόμερι 2.

ἀντιγόμερι τό, Πελοπν. (Λακων.) ἀντιγόμερι Πελοπν.
(Λακων.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ ἁμαρτ. οὐσ. γόμερι < γό-
μος. Ὁ τύπ. ἀντιγόμερι κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ρ. γίο-
μίζω, ὃ παρὰ τὸ γεμίζω.

1) Σωρὸς χώματος ἢ λίθων ἢ ὑπανάστημα ἐπὶ τῆς
ὁδοῦ : Ἡ ἄμαξα ἤρε ἀντιγόμερι κ' ἔγειρε. 2) Ἀντιγό-
μερο, ὃ ἰδ.

ἀντιγόνата τά, Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. γόνата.

Οἶονεὶ γόνата ἀντὶ ἄλλων γονάτων. Γνωμ. : Χωρὶς νὰ
ῥεῖς γόνата δὲν κάμνεις ἀντιγόνата (ἂν δὲν κληρονομῆσης
περιουσίαν τινά, δὲν εἶναι δυνατόν μόνος σου νὰ γίνῃς
πλούσιος. Ἰδ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 4, 78. Πβ. καὶ ΓΧατζιδ.
ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 7 (1911) 42).

ἀντιγόξυλο τό, ἁμάρτ. ἀδιδόξυλο Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀντίγος καὶ τοῦ οὐσ. ξύλο.

1) Ξύλον σκληρόν, δυσέργαστον. 2) Μεταφ. ἐπὶ
ἀνθρώπου, δύσκολος, κακότροπος.

ἀντίγος ἐπίθ. Κεφαλλ. ἀντίκος Παξ.

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *antigo* ἢ τοῦ Ἰταλ *antico*. Ἰδ. Κορ.
Ἀνέκδ. λεξιλ. σημ. 9. Πβ. καὶ ΣΞανθουδ. Κρητ. συμβόλ. 316

1) Παλαιός, ἀρχαῖος Παξ. : Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀντί-
κος Παξ. 2) Ἰδίᾳ ἐπὶ γέροντος, εὐερέθιστος, δύσκολος,
κακότροπος Κεφαλλ. : Εἶναι ἀντίγος ἄνθρωπος. 3) Σκλη-
ρός, βάρβαρος, ἰσχυρογνώμων Κεφαλλ.

ἀντιγός ὁ, ἁμάρτ. ἀδιδός Κεφαλλ. Λευκ. ἀδ'γός
Λευκ. ἀδιδός Κεφαλλ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀντὶ καὶ τοῦ οὐσ. ἀγός, δι' ὃ ἰδ.
ἀγωγός.

1) Τάφρος ἢ ὀχετὸς κατὰ τὴν ὀπισθίαν ὀψιν τῆς οἰκίας
πρὸς εἰσοδογὴν τῶν ἐκ τοῦ ἐπικλινούσ ἐδάφους ὀμβρίων
ὕδατων Λευκ. β) Τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς οἰκίας, τὸ
ἀντίθετον τῆς προσόψεως Κεφαλλ. Λευκ. 2) Τὸ κατὰ
τὸν ἀντιγὸν συνήθως ἀφοδευτήριο ἢ καὶ ὀπουδήποτε
ἀλλαχοῦ Λευκ.

